

**УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему

"Розробка та шляхи реалізації міжнародного інвестиційного проекту «Відкриття ломбарду» у Польщі"

Виконав: здобувач IV курсу, групи МЕВ-16
Спеціальності 292 Глобальна економіка
Татарінцев Д.В.

Керівник: Магдіч А.С., кандидат
економічних наук, професор

**Дніпро
2020**

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

Затверджую:

Зав. кафедри ____ Задоя А.О. ____
доктор економічних наук, професор ____

(підпис, прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

“ ____ ” ____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу здобувачу

Татарінцев Данило Віталійович ____

прізвище, ім'я та по батькові

1. Тема роботи ____ "Розробка та шляхи реалізації міжнародного інвестиційного проекту «Відкриття ломбарду» в Польщі"

2. Керівник роботи Задоя О.А., кандидат економічних наук, доцент ____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджені наказом від " ____ " ____ 20__ р., № ____

3. Термін здачі здобувачем закінченої роботи ____

4. Цільова установка та вихідні дані до роботи:

- дослідити загальний стан економіки ОАЕ за останні 15 років;
- виявити основні економічні проблеми країни;
- розглянути сферу послуг та готельний ринок ОАЕ;
- провести аналіз експортно-імпоротної діяльності країни та визначити її роль у міжнародних відносинах;
- оцінити інвестиційний клімат країни;
- визначити ідеї проекту, обсяги, форми та способи здійснення інвестицій в ОАЕ;
- провести основні розрахунки для привабливості інвестиційного проекту.

5. Зміст роботи (перелік питань, які належить розробити):

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали, посада)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 1	Магдич А.С, к.е.н., професор		
Розділ 2	Магдич А.С, к.е.н., професор		
Розділ 3	Магдич А.С, к.е.н., професор		

7. Дата видачі завдання 15.03.2020

8. Календарний план виконання роботи

№ п/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично
	Економіка Польщі: проблеми, основні тенденції та сучасний стан	01.04.2020	
	Зовнішньоекономічна діяльність Польщі	15.04.2020.	
	Розробка міжнародного інвестиційного проекту щодо створення ломбарду	15.05.2020	
	Подання завершеної роботи	01.06.2020	

Здобувач

підпис

прізвище, ініціали

Керівник кваліфікаційної роботи ____

підпис

прізвище, ініціали

АНОТАЦІЯ

Татарінцев Д.В. Розробка та шляхи реалізації міжнародного інвестиційного проекту «Відкриття ломбарда» В Польщі.

У роботі проаналізовано сучасний стан економіки Польщі та тенденцій розвитку за останні п'ятнадцять років. Виявлено, що Польща є однією з найбільш економічно-сильних країн центральної Європи, яка показує стрімкі темпи розвитку та надійність. Разом з тим, країна має вдале географічне розташування та користується популярністю серед туристів, що приваблює іноземних інвесторів. Таким чином, виникає бажання створення власного бізнесу, який буде приносити хороший прибуток. У роботі розроблено міжнародний інвестиційний проект по створенню ломбарду у Польщі за рахунок власних коштів інвестора з України. Наведені розрахунки потреби в інвестиційних ресурсах, обґрунтовано організаційно-правову форму створюваного підприємства, а також проведено розрахунки основних показників, які дали змогу оцінити інвестиційні привабливість запропонованого проекту.

Ключові слова: економічний розвиток, ломбардний бізнес, інвестиційна привабливість польщі, термін окупності інвестиційного проекту.

SUMMARY

Tatarintsev D.V. Development and implementation of the international investment project "Pawnshop Opening" in Poland.

The paper analyzes the current state of the Polish economy and development trends over the past fifteen years. It was found that Poland is one of the most economically strong countries in Central Europe, which shows rapid development and reliability. At the same time, the country has a good geographical location and is popular among tourists, which attracts foreign investors. Thus, there is a desire to create your own business that will bring a good profit. The paper develops an international investment project to create a pawnshop in Poland at the expense of an investor from Ukraine. Calculations of the need for investment resources are given, the organizational and legal form of the created enterprise is substantiated, and also calculations of the basic indicators which have allowed to estimate investment attractiveness of the offered project are carried out.

Key words: economic development, pawnshop business, investment attractiveness of Poland, payback period of investment project.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ЕКОНОМІКА ПОЛЬЩІ: ПРОБЛЕМИ, ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА СУЧАСНИЙ СТАН.....	7
1.1. Загальна характеристика розвитку економіки Польщі за останні 15 років.....	7
1.2. Основні галузі економіки та економічні досягнення Польщі.....	12
1.3. Аналіз сфери ломбардів	16
РОЗДІЛ 2. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛЬЩІ.....	21
2.1. Експортно-імпортна діяльність Польщі.....	21
2.2. Основні фактори та перешкоди прямого закордонного інвестування в Польщу.....	26
2.3. Оцінка інвестиційного клімату Польщі та привабливості для інвестора.....	29
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ЩОДО СТВОРЕННЯ ЛОМБАРДУ.....	39
3.1. Законодавчі обмеження та обґрунтування основних ідей інвестиційного проекту щодо створення ломбарду.....	39
3.2. Розрахунок очікуваних доходів та аналіз економічної привабливості проекту.....	43
ВИСНОВОК ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	52

ВСТУП

Польща - одна з країн ЄС з найбільшою економікою. Є багато переваг для інвесторів, які прагнуть відкрити бізнес у Польщі. Країна є одним з найпривабливіших інвестиційних місць у центрі Європи, а також є однією з небагатьох країн, яка зберегла свою стабільність протягом усієї економічної кризи.

Польща пропонує чудове географічне розташування, хорошу робочу силу, широкий спектр стимулювання бізнесу та численні можливості для інвестицій. Найважливіші державні допомоги надаються іноземним інвесторам, які зосереджують свою діяльність у галузі досліджень та розробок, захисту навколишнього середовища, відновлюваної енергії, відновлюваної енергії. Навчальний, логістичний та інші сфери бізнесу. Податкові пільги надаються компаніям, що базуються в спеціальних економічних зонах.

Привабливі бізнес-можливості в Польщі

Багато міжнародних компаній вже відкрили філії в Польщі, і багато іноземних інвесторів розглядають можливість розвитку нового бізнесу в країні. Деякі польські сектори бізнесу, які користуються сприятливим розвитком, включають:

автомобільний та авіаційний сектори;

сектор електроніки;

енергетичний сектор;

харчова промисловість

ІТ-сектор;

сектор досліджень та розробок.

Розташування Польщі в Європі є однією з найбільших переваг країни. Інвестори мають легкий доступ до європейського ринку, і країна підтримує тривалі ділові відносини з деякими з найважливіших країн ЄС, наприклад Францією чи Великобританією.

Багато компаній займаються імпортною та експортною діяльністю через сприятливе географічне положення країни. Крім того, ті, хто хоче інвестувати в харчовий сектор, можуть придбати сільськогосподарські землі в Польщі.

Метою дослідження є- розробка шляхів реалізації інвестиційного проекту, а саме - відкриття ломбарду на території Польщі.

Через поширення Інтернету, в ньому можна знайти більше потрібних речей ніж в магазині, згідно з найменшими статистичними характеристиками приблизно 80% молоді вважають за краще купувати речі в інтернеті. Однак ломбарди не втрачають своєї популярності і мають своїх клієнтів

Місто, яке обрали, добре відоме своїм історичним розташуванням . Зараз ми можемо виправити лише 9 ломбардів у Лодзі. Але ми можемо знайти там не дуже велику конкуренцію.

Виходячи з поставленої мети, у роботі сформульовано ряд необхідних завдань, які потрібно вирішити:

- дослідити загальний стан економіки Польщі за останні 15 років;
- виявити основні економічні проблеми країни;
- розглянути сферу послуг ломбардного ринку Польщі;
- провести аналіз експортно-імпоротної діяльності країни та визначити її роль у міжнародних відносинах;
- оцінити інвестиційний клімат країни;

- визначити ідеї проекту, обсяги, форми та способи здійснення інвестицій в Польщу;
- провести основні розрахунки для оцінки привабливості інвестиційного проекту.

Об'єктом дослідження є економічне середовище та інвестиційний клімат Польщі.

Предмет дослідження - розробка міжнародного інвестиційного проекту, а саме - відкриття ломбарда у Польщі.

Для дослідження було обрано кабінетні методи, тобто проведення аналізу на основі вторинної інформації, яка надана у офіційних ресурсах.

Дослідження проводилось за допомогою таких наукових методів як аналіз та класифікація, індукції та дедукції, статистичного методу, системного підходу, табличного та графічного аналізу.

Практична значущість: матеріали дослідження можуть бути використані при розробці та реалізації інвестиційного проекту в Польщі.

РОЗДІЛ 1

ЕКОНОМІКА ПОЛЬЩІ : ПРОБЛЕМИ, ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА СУЧАСНИЙ СТАН

1.1. Загальна характеристика розвитку економіки Польщі за останні 15 років

Під час нинішнього світового економічного сповільнення Польща виділяється як чемпіон Європи з росту. Із безперебійними темпами високого зростання в середньому 4,2% річних між 1992-2019 роками Польща стабільно наздоганяє Західну Європу і стала сьомою за величиною економікою в ЄС із загальним ВВП 524 мільярдів євро. Беручи до уваги його населення в 38 мільйонів, відлякане бурхливою історією та кровотечею після вступу в ЄС, ми вважаємо, що чудовий двигун зростання Польщі не отримує тієї уваги, яку вона заслуговує.[1]

Сила та стійкість польської економіки можна пояснити її великим внутрішнім ринком, ранніми та глибокими економічними реформами та розсудливою політикою, головним пріоритетом якої є послідовна стратегія ЄС, яка виступає важливою дисципліною для політичної та економічної інтеграції. Живий підприємницький ландшафт малих та середніх підприємств (МСП), що отримують переваги від великого внутрішнього ринку, та сильні конкурентні переваги в сусідніх європейських країнах - також важливе джерело зростання.

Великий приплив іммігрантів з України та країн СНД підтримував ринок праці, конкурентоспроможність експорту, ринок нерухомості та внутрішнє споживання. Стійкість Польщі була доведена під час фінансової кризи 2008/09 рр., Коли вона була єдиною країною ЄС, яка уникнула рецесії. З 1989 року Польща збільшила свій ВВП на душу населення майже у вісім разів до 15 411 доларів (13 558 євро).

Сильне внутрішнє споживання

Однією з найважливіших особливостей польської економіки є її великий внутрішній споживчий ринок, який становить 61% ВВП, що перевищує середній показник по ЄС і, в цьому плані, більше нагадує американську. Фактично, споживання домогосподарств, зумовлене сильним ринком праці та зростанням заробітної плати понад 5%, очікується, що надалі залишатиметься одним з головних рушіїв польської економіки у середньостроковій перспективі.(рис1.1)[1]

Більше того, люди віком до 26 років не платитимуть податок на прибуток, пенсіонери побачать підвищення пенсій, а загальне населення сплачуватиме нижчий податок на прибуток на 1%. Важливо, що ці трансферти не загрожують твердій фінансовій позиції країни з дефіцитом бюджету менше 2% ВВП. Ці політики явно позитивні щодо споживання та сектору роздрібної торгівлі, нерухомості, дозвілля, охорони здоров'я та освіти.

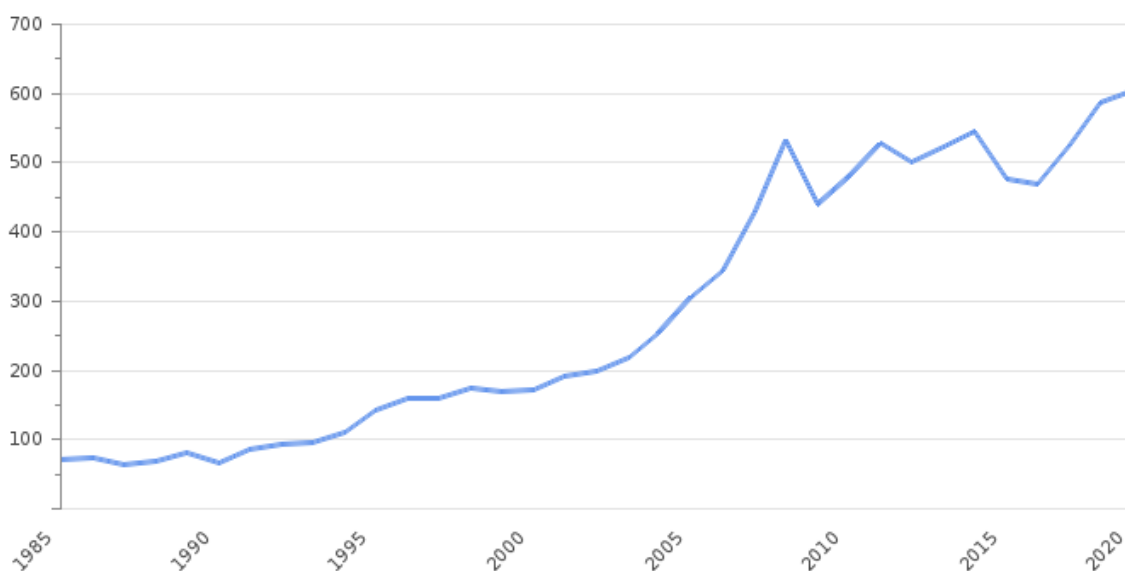

Рис. 1.1. Динаміка ВВП Польщі, млрд. дол. США[1]

Витрати на інфраструктуру

Що стосується інвестицій в інфраструктуру, то Польща була найбільшим бенефіціаром коштів ЄС з 2007 по 2013 рік та з 2014 по 2020 роки, отримавши 102 мільярди євро та 106 мільярдів євро коштів, які отримані відповідно на кожен період.

Будівництво та сфера нерухомості процвітають, сприяючи інфраструктурним проектам, а також зростанню ділової активності та розширенню глобальних сервісних центрів у Польщі, при цьому міжнародні компанії, такі як IBM, Citi Group, Credit Swiss та Capgemini переселяють частину своєї діяльності в Польщу. Врожайність у секторі нерухомості знизилася до рекордно низького рівня 5%, і ми спостерігаємо збільшення обсягів угод для хмарочосів бізнес-офісів, що досягають 400-600 млн. Євро, а дохідність на рівні 5% і навіть нижче, що наближається до західноєвропейського рівня. Кілька компаній з нерухомості, що котируються на Варшавській фондовій біржі, користуються цими можливостями і демонструють зростаючі, високі двозначні показники, прибутковість дивідендів та зростання доходів від оренди.

Польщі також вдалося знайти надійні інноваційні джерела зростання в "Новій економіці". Одним з найбільш швидко зростаючих секторів є розвиток відеоігор. Успіх CD Projekt, що зараз компанії з ринковою капіталізацією понад 5 млрд. Євро, зросли майже в десятки разів за останні 3 роки, викликав вражаюче зростання кількості розробників відеоігор у країні. Наразі в Польщі працює понад 300 ігрових компаній, що працюють, і понад 20 котируються на Варшавській фондовій

За даними, опублікованими наприкінці 2018 року, бл. 1200 бізнес-центрів працюють у Польщі та там працюють 260 000 осіб. Найбільшу частку зайнятості в секторі займають Центри загального користування (35%), далі ІТ-центри (33%), аутсорсингові центри (19%) та НДДКР (13%).

Рівень безробіття в Польщі знизився до 2,90% у грудні 2019 року, ніж раніше повідомлялося про 3,10% у вересні 2019 року. (рис.1.2)[2]Рівень безробіття в Польщі оновлюється щоквартально, доступний з грудня 1999 року по грудень 2019 року, середній показник - 9,80%. Ці дані досягли найвищого рівня - 20,70% у березні 2004 року та рекордно низького рівня - 2,90% у грудні 2019 року. Про це повідомляє Центральне статистичне управління

В останніх звітах населення Польщі в грудні 2018 року досягло 38,41 мільйона людей. Щомісячний прибуток Польщі становив 1,379,79 USD у січні 2020 року. У грудні 2019 року рівень участі в робочій силі країни впав до 56,00%.

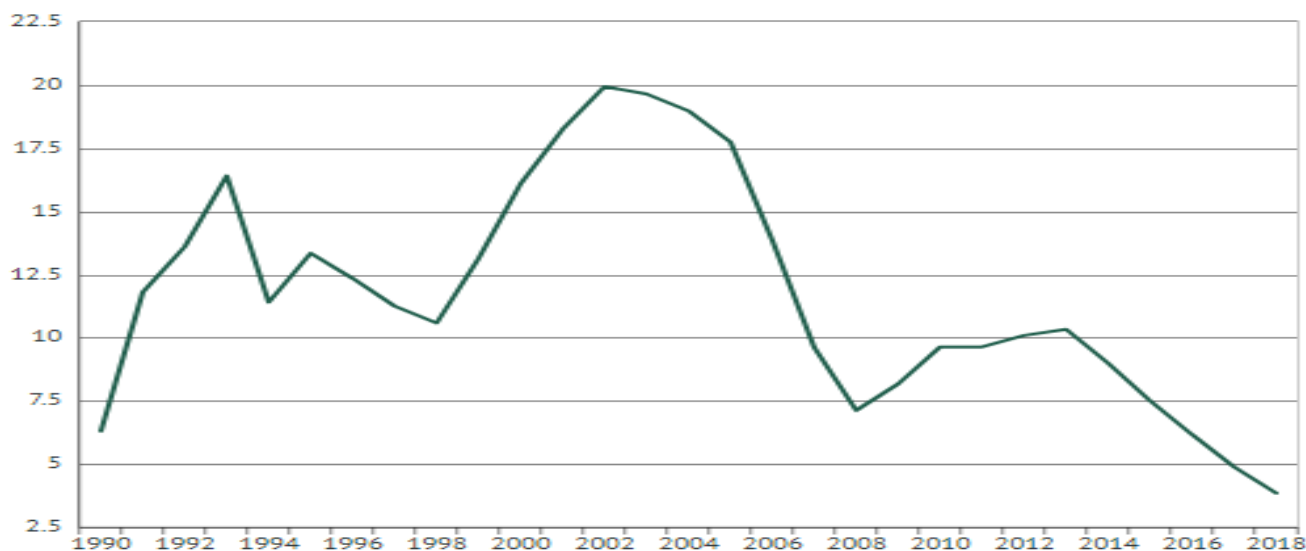

Рис. 1.2. Рівень безробіття в Польщі, % [2]

1.2 Основні галузі економіки та економічні досягнення Польщі

Найбільшими галузями промисловості Польщі є сільське господарство, обробна промисловість, енергетика та туризм, про яких нижче.

Сільське господарство

Сільське господарство є однією з найбільших галузей промисловості в Польщі, на її частку припадає 3,8% ВВП країни і припадає 12,7% робочої сили країни. Промисловість переважно приватна, оскільки приватні господарства становлять 90% загальної площі присадибних угідь. Більшість цих приватних фермерів (57%) володіють менше 5 га сільськогосподарських угідь, і лише 7% приватних господарств перевищили розмір 15 га в 1987 році. На відміну від більшості присадибних ділянок у державній власності розміром понад 1000 га.

Однак більша частина валової продукції сільського господарства у Польщі припадає на приватні господарства. 60% земельних ділянок країни (18,727 млн. Га) використовується в сільськогосподарських цілях, де 14,413 млн. Га займається вирощуванням сільськогосподарських культур, а 4,048 млн. Га - пасовищами та луками. Зерно - найважливіші культури країни, особливо пшениця, овес, ячмінь та жито. Польща займає друге місце в світі за виробництвом картоплі та є шостим за величиною виробником молока та свиней у світі. Велике населення Польщі виступає як важливий ринок сільськогосподарської продукції країни. З цукру, виробленого в Польщі, 83% споживається на внутрішньому ринку, а також 90% птиці, 74% бекону і 84% м'яса консервованого.

Енергія

Інша основна галузь Польщі - енергетичний сектор. Країна є 9-м найбільшим у світі виробником твердого вугілля. Виробляє близько 57 мегатонів бурого вугілля та 78 мегатонів твердого вугілля на рік. Більшість вугілля, що виробляється на місцях у Польщі, споживається на внутрішньому ринку, оскільки країна є другим за величиною споживачем вугілля в Європі, споживання вугілля в Європі перевищує лише сусідню Німеччину.

Польське вугілля використовується для виробництва електроенергії, при цьому 143 ТВт-год поставляється з вугільних електростанцій. У регіоні Лодзь у Польщі розташована Белчатовська електростанція, найбільша в Європі електростанція з бурим вугіллям, яка відповідає за вироблення 20% споживаної енергії в Польщі.

Поновлювана енергетика також є важливим аспектом енергетичної галузі, оскільки відновлювані джерела енергії, такі як сонячна енергія, вітроенергетика та гідроелектрична енергетика, мають значне зростання в останні роки.

Виробництво

Виробництво також є вагомою галуззю у Польщі. На виробництво автомобілів припадає 11% від загального обсягу промислового виробництва та близько 4% ВВП країни. Країна є 23-м найбільшим виробником транспортних засобів у світі та є найбільшим виробником легких транспортних засобів у Східній та Центральній Європі. Автомобільний сектор у Польщі спостерігається швидке зростання після розпаду Радянського Союзу, але найзначніше зросло після вступу країни до Європейського Союзу у 2004 році. Щорічний експорт з автомобільного сектору оцінюється у понад 15,7 мільярдів євро, що означає близько 16% загального експорту країни.

Польська обробна промисловість також включає суднобудування, виробництво нафтохімії та добрив, а також виробництво електроніки та електротехніки.

Туризм

Туризм - ще одна важлива галузь Польщі. Країна завжди була туристичним магнітом з часів краху Східного блоку в кінці 1980-х, але зазнала зростання чисельності туристів після членства в ЄС у 2004 році. Польща вважалася 16-м найпопулярнішим туристичним напрямком у світі за 2016 рік, за оцінками 17,5 мільйонів туристів відвідали країну. Країна відома своїми природними пейзажами та історичними місцями. До туристичних визначних пам'яток країни належать гори Татри та Балтійське море. Такі міста, як Варшава, Гданськ, Торунь та Краків, мають численні місця, що мають велике історичне значення. Багато культурних заходів, що проводяться в країні, також приваблюють тисячі туристів.[3]

Економічний сектор	Частка сектору у ВВП за 2017 рік, %
Сільське господарство	3,8
Виробництво	4

1.3. Аналіз сфери ломбардів

Ломбард - це магазин чи бізнес, який позичає гроші людям, які приносять цінні речі, які вони залишають разом із ломбардом. Прикладами предметів, які людина може залишити, є ювелірні вироби, золото, годинник, фотоапарати, музичні інструменти, телевізори чи комп'ютери.

Цінні речі, які люди залишають, називаються "заставою". Людина може отримати свій цінний предмет назад у ломбарду, якщо вони повернуть гроші, які вони позичили, і сплачують відсотки за кредит. Відсотки - це як плата за користування чужими грошима за встановлений часовий період. Якщо особа, яка позичила гроші у ломбарду, не повертає позику та відсотки протягом узгодженого строку,

ломбард може продати цінний предмет іншому клієнту, щоб повернути гроші, які вони позичили.

Щоб забороняти злодіям використовувати ломбарди як спосіб отримати гроші з вкрадених товарів, у багатьох громадах є закони, які вимагають, щоб люди, які привозять цінні речі до ломбарду, повинні показати посвідчення особи, наприклад водійські права.

Переваги ювелірних магазинів у ломбардах

Покупки в ломбардах надзвичайно весело з додатковою перевагою. Ви навіть отримаєте більше угод, якщо будете використовувати свої навички розумних переговорів. Ломбард - це магазин, де ви можете знайти великі пропозиції для найрізноманітніших товарів хорошої якості під одним дахом. Всі товари в магазині доступні за вигідними цінами, заощаджуючи набір через лише день на вулиці.

Ціна є однією з головних переваг, чому ви повинні робити покупки в цих магазинах. Ювелірні вироби часто є за розумною ціною і в хорошому стані, що якщо ви купували ту саму деталь у фірмовому магазині, ціна, швидше за все, буде більше ніж удвічі. Ціни настільки хороші, що можна залишити по дві-три пари золотих сережок одночасно.

Різноманітність у цих магазинах дуже величезна. Це тому, що люди пропонують абсолютно нові та майже новинки, як заставу, але згодом не платять. Потім власник повинен перепродати зазначений товар, щоб повернути наданий кредит і додає невелику норму прибутку. Під час цього процесу магазин закінчується задушеним, повним предметів, деяких з яких ви ніколи більше не знайдете.

Найкращий спосіб знайти магазин - перевірити на жовтих сторінках, попросити друзів та колег або ознайомитись із оголошеннями про спеціальні пропозиції. Їх також можна знайти в Інтернеті, оскільки деякі з них перейшли від простого продажу у фізичні магазини, але до створення веб-сайтів і можуть доставити товари вам за день або два. Запорука відмінного та плідного досвіду - відвідати якомога більше за день.

У цих магазинах усі ювелірні вироби повинні бути перевірені у відділі міліції, щоб переконатися, що вони не були придбані незаконно. Вони також зареєстровані для торгівлі з місцевими органами влади, і справжні не ухиляються від реклами своїх товарів на друкованих ЗМІ чи іншим чином. Вони також є гарною альтернативою для будь-якої побутової техніки та навіть вживаних автомобілів.

Польща - одна з країн ЄС з найбільшою економікою. Є багато переваг для інвесторів, які прагнуть відкрити бізнес у Польщі. Країна є одним із найпривабливіших інвестиційних місць у центрі Європи, а також є однією з небагатьох країн, яка зберегла свою стабільність протягом усієї економічної кризи.

Польща пропонує чудове географічне положення, хорошу робочу силу, широкий спектр стимулювання бізнесу та численні можливості для інвестицій. Найважливіші державні допомоги надаються іноземним інвесторам, які зосереджують свою діяльність у галузі досліджень та розробок, захисту навколишнього середовища, відновлюваної енергії, відновлюваної енергії. Навчальний, логістичний та інші сфери бізнесу. Податкові пільги надаються компаніям, що базуються в спеціальних економічних зонах.

На разі в Польщі налічується більш ніж 152 ломбарда по всій країні.

РОЗДІЛ 2

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛЬЩІ

2.1. Експортно-імпортна діяльність Польщі

Загальні аспекти польської торгівлі

Сьогодні споживачі звикли бачити у своїх місцевих польських торгових центрах і зберігати всілякі товари з усіх куточків світу. Польський імпорт надає споживачам країни більше варіантів вибору та допомагає їм управляти своїми домашніми бюджетами. Міжнародна торгівля є дуже важливою для Польщі, оскільки сприяє та заохочує економічне зростання, стабільність валюти та сприяє підвищенню рівня життя.

Як і всі країни-члени КОМЕКОН, Польща була змушена переорієнтувати свою торгівлю після відомого краху з 1991 року. Їй вдалося розвинути низку комерційних зв'язків з членами ЄС, і до 1996 року 70% її обміну було з цими країнами. Польща також брала участь у Центральноєвропейській угоді про вільну торгівлю (CEFTA), яка також включала Угорщину, Чехію, Словаччину та Словенію, і вона пропонувала можливість більш привабливого та менш бюрократичного набору торгових обмінів між вищезазначеними країнами.

Залізничні, автомобільні, судноплавні та повітряні перевезення - це методи перевезень, що застосовуються в Польщі. Завдяки своєму становищу в Центральній Європі, Польща є ключовою країною щодо імпорту та експорту в межах Європейського Союзу. На даний момент найважливішим торговим партнером Польщі є сусідня сусідка Німеччина.

Експорт з Польщі

Міжнародні торги надають польському бізнесу можливість отримувати прибуток від розширеного ринку, а не обмежуватися продажем в межах власних кордонів країни. Існує багато причин, через які відбувається торгівля через польські кордони, включаючи зниження виробничих витрат (Польща забезпечує підприємців кваліфікованою та менш дорогою робочою силою), спеціалізовані галузі та надлишок природних ресурсів.

Польський експорт досяг найвищого піку в 15,145 млн. Євро в жовтні 2013 року, а низький показник - 2,499 млн. Євро в січні 2000 року. У березні 2014 року звітне значення експорту в Польщу становило 14,168 млн. Євро.(рис.2.1)[4]

Приблизно 80% польського експорту припадає на Європу, причому Німеччина є домінуючим двостороннім торговим партнером через географічну близькість та міцні економічні зв'язки. Іншими важливими експортними партнерами для Польщі є: Італія, Франція, Великобританія та Чехія.

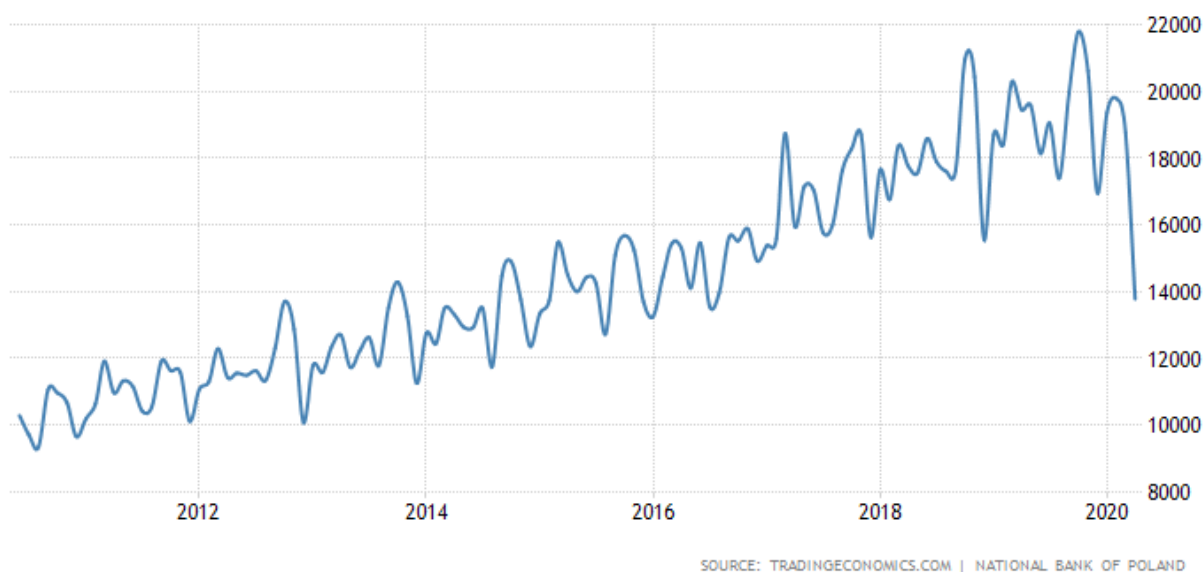

Рис.2.1 Об'єм експорту Польщі, млрд. дол. США[4]

Машини та обладнання становлять 37,8% від загального польського експорту, проміжні вироблені товари - 23,7%, а продукти харчування та живі тварини - 7,6% експортованих товарів Польщі.

Імпорт в Польщу

Більшість польських імпортів не для прямого споживчого споживання, а капітальних товарів, необхідних для виготовлення та промислового переобладнання.

Польща імпортує машини та транспортне обладнання (38,8%), проміжні вироби (21,0%), хімічні речовини (15,0%), мінерали, паливо, мастила та супутні матеріали (12,6%), а також різне виробництво виробів (9,0%). Основними партнерами по імпорту країни є члени Європейського Союзу (Німеччина, Італія, Франція), Росія та Китай.(рис.2.2)[5]

Оскільки Польща є членом Європейського Союзу, а також членом-засновником Світової організації торгівлі, вона застосовує єдиний зовнішній тариф, встановлений ЄС на товари з інших країн.

Що стосується інвестиційних можливостей у Польщі, то підприємцям є з чого вибрати. Країна є привабливою ціллю для багатьох секторів з точки зору торгівлі та інвестицій. У 1991 р. Американська торгова палата в Польщі нарахувала лише сім членів на момент свого заснування, на сьогоднішній день налічуючи понад 3000 діючих членів. Крім того, завдяки своєму членству в ЄС, економічному потенціалу, стабільній політичній системі та внутрішньому ринку Польща розглядається як один з найбільш перспективних та привабливих регіонів для іноземних інвесторів.

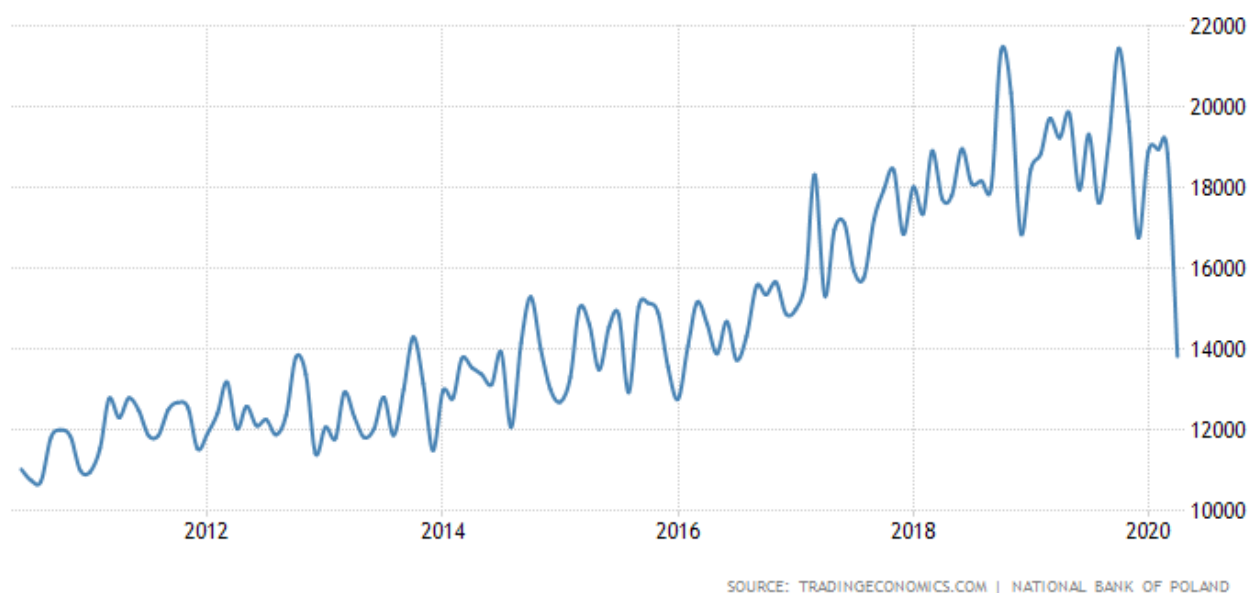

Рис. 2.2. Об'єм імпорту Польщі, млрд. дол. США [5]

Польща є важливим та динамічним ринком, розташованим у центрі Центральної Європи. Американські експортери та інвестори притягуються до Польщі завдяки великому населенню країни, добре освіченій та конкурентоспроможній робочій силі, сильним перспективам економічного зростання та розташуванню, що забезпечує більш широкий доступ до ринку Європейського Союзу в 500 мільйонів.

Маючи 38 мільйонів людей, Польща є найбільшим єдиним ринком серед «нових» держав Європейського Союзу (ЄС). Польща вступила до ЄС у 2004 році, і прийняття законодавства ЄС призвело до економічних реформ, які покращили умови для бізнесу та стимулювали економічне зростання.

За оцінками ВВП на 2017 рік у 510 млрд. Дол., Польща - шоста за величиною економіка ЄС. Економіка Польщі постійно працювала в період з 2014 по 17 роки, причому зростання реального ВВП перевищив 4 відсотки за рахунок збільшення державних соціальних витрат, які сприяли збільшенню споживчих витрат.

Експорт та імпорт Польщі оцінювались у 221 млрд. Дол. США.

Основними експортними партнерами Польщі є:

Німеччина 27%,
Великобританія 7%,
Чехія 7%;
Франція 5%;
Італія 5%,
Нідерланди 5%.[6]

Основними її партнерами по імпорту є:

Німеччина 28%,
Китай 8%,
Росія 6%,
Нідерланди 6%,
Італія 5%,
Франція 4%
Чехія .[6]

Експорт США до Польщі досяг рекордного рівня в 4,5 мільярда доларів США в 2017 році, що на 23 відсотки більше порівняно з 2016 роком. Однак, маючи частку ринку США лише три відсотки польського імпорту, у США залишається великий потенціал. Польща відкрита для іноземних інвестицій, а американські компанії є однією з найбільших груп іноземних інвесторів у країні. Офіційна статистика

визначає, що запаси прямих іноземних інвестицій в Польщі становлять 11 млрд. Дол. Американські компанії працюють у широкому спектрі галузевих секторів. Провідні галузі історично включали автомобілебудування, аерокосмічний, апаратно-програмне забезпечення інформаційних технологій, харчові продукти, транспорт та фармацевтику, виробництво паперу, прилади та фінансові послуги. Інвестиційні та експортні можливості існують в енергетичному секторі, оскільки Польща прагне диверсифікувати свою енергетичну суміш, а також в галузі оборонних та цифрових технологій. Польща також є популярним місцем для ділових процесорних центрів, включаючи кол-центри, центри спільного обслуговування та операції з дослідження та розробки.

2.2. Основні фактори та перешкоди прямого закордонного інвестування в Польщу

Ведення бізнесу в Польщі

Протягом багатьох років Польща сприймалася як країна надзвичайного інвестиційного потенціалу, що особливо цікавить як приватних, так і корпоративних іноземних інвесторів. Вважається синонімом динамічного розвитку, "зелений острів" в умовах кризи, зручне центральне розташування в Європі, гнучкість гравців ринку, великий внутрішній ринок з високою часткою внутрішнього попиту, дешева робоча сила та кваліфікований управлінський персонал - Польща чомусь відноситься до числа найбільш привабливих інвестиційних місць. Але це ще не все. Польща продовжує пропонувати різні додаткові пільги у вигляді пільгових податкових ставок та пільг для підприємств. Членство Польщі в Європейському Союзі не тільки заохочує інвестиції до Співтовариства, усуваючи бар'єри та гармонізуючи законодавство та системи звітності, але й створює інвестиційний бум, що підживлюється грантами,

призначеними для розвитку бізнесу в Польщі. Варшава, Краків, Познань та Вроцлав - ключові місця на світовій карті аутсорсингу. Нові іноземні інвестиції в Польщі доводять, що ведення бізнесу в нашій країні просто окупається!

Інвестування в Польщу

Польща широко сприймається як одне з найпривабливіших інвестиційних місць не лише в Європі, а й у всьому світі. Він пропонує як політичну, так і економічну стабільність у поєднанні з динамічно зростаючим великим внутрішнім ринком. З населенням понад 38 мільйонів країна є шостою економікою в Європейському Союзі. Крім того, він розміщений Конференцією Організації Об'єднаних Націй зі Світового інвестиційного звіту за 2011 рік серед найкращих місць для залучення прямих іноземних інвестицій (ПІІ) та посідає 6-те місце найпривабливішого інвестиційного місця в світі. У цьому ж звіті Польщу назвали "світовим кращим покращувачем минулого року". Для підвищення простоти ведення бізнесу Польща запровадила чотири значні реформи, які спрощують реєстрацію майна, сплачують податки, виконують договори та вирішують питання неплатоспроможності.

Інвестиційні стимули у Польщі

Польща по-справжньому відкрита для міжнародного бізнесу, і уряд докладає великих зусиль для підтримки репутації країни за стабільність та економічну відповідальність, щоб і надалі залучати інвесторів. Чотирнадцять спеціальних економічних зон (ВЕЗ) у Польщі, що функціонують до 2026 року в поєднанні з багатьма індустриальними та технологічними парками, чекають з відкритими обіймами для інвесторів, які бажають скористатися пільгами та привабливими місцями, які вони пропонують.

Іноземні підприємства, які розглядають Польщу як цільове місце, можуть отримати користь серед інших таких інвестиційних стимулів:

структурні фонди та національні програми, що пропонують у Польщі безповоротні гранти на: дослідження та розробки (НДДКР), впровадження інноваційних інвестицій, оцифрування суб'єктів господарювання, охорона навколишнього середовища, логістика та поновлювані джерела енергії, технологічні парки з інфраструктурою для науково-дослідних компаній, звільнення від податку на прибуток від підприємницької діяльності в СЕЗ, пільгові податкові пільги для науково-дослідних центрів, пільгові податкові пільги на придбання нових технологій.

1. Спеціальні економічні зони (СЕЗ) у Польщі

У зручних місцях по всій Польщі є чотирнадцять спеціальних економічних зон (СЕЗ). Це окремі і нежилі райони, де підприємницька діяльність може здійснюватися на пільгових умовах, визначених Законом про спеціальні економічні зони від 20 грудня 1994 р. Усі існуючі в Польщі СЕЗ були створені у 1990-х роках з метою:

залучення іноземних інвесторів до Польщі,
створити нові робочі місця, зокрема в регіонах з високим ризиком безробіття,
розробляти та впроваджувати нові технології,
підвищити конкурентоспроможність продукції та послуг,
прискорити економічний розвиток регіонів,
управління майном та інфраструктурою ліквідованих компаній.

2. Неповернені інвестиційні гранти в Польщі (Польща 2014-2020)

Належачи до країн, що належать до країн-членів ЄС, Польщі було надано рекордну суму понад 82,5 мільярда євро за 2014–2020 роки, що є найвищим розміром коштів в історії ЄС! Усі гроші надаються інвесторам у вигляді національних програм та структурних фондів.

Допомога ЄС у Польщі надзвичайно приваблива, оскільки:

це не підлягає погашенню,

це дає можливість частково фінансувати до 70% прийнятних витрат,

він може становити до 10 млн. євро,

він доступний для багатьох напрямків: від досліджень та розробок до прямих інвестицій та ІТ.

3. Висококваліфікована робоча сила та конкурентоспроможні витрати на зайнятість у Польщі

У Польщі є одне з найкраще освічених товариств Європи. Молоде покоління є високоосвіченою, амбітною, багатомовною та високомотивованою. Польські економісти, інженери, ІТ-фахівці та вчені оцінюють роботодавців, які працюють у ІТ-компаніях, науково-дослідних центрах та наукових інститутах. Крім того, заробітна плата в Польщі в чотири рази нижча, ніж у Західній Європі. Це фактори, через які Польща сприймається як привабливе місце для аутсорсингу інвестицій бізнес-процесів і вибирається міжнародними корпораціями місцем призначення для своїх центрів спільного обслуговування. Легкодоступні висококваліфіковані працівники змушують багатьох інвесторів сприймати Польщу як найкраще місце для своїх виробничих проектів.

Оподаткування в Польщі

Основними податковими тягарями для суб'єктів господарювання у Польщі є: податок на прибуток підприємств (ПДВ), податок на додану вартість (ПДВ), податок на доходи (WHT) та податок на цивільно-правові операції (CLTT).[7]

1. Податок на прибуток підприємств (CIT) у Польщі

Компанії зі своїм зареєстрованим офісом або правлінням у Польщі зобов'язані сплачувати ЄСВ за весь свій дохід. Компанії, які не мають свого зареєстрованого офісу чи правління в Польщі, зобов'язані сплачувати ЄСВ за дохід, який вони отримують у Польщі. Єдина ставка ЄСВ - 19 відсотків.

2. Податок на утримання (WHT) у Польщі

Рівень WHT зазвичай становить 20 відсотків. Дивіденди, що виплачуються з Польщі, підлягають 19 відсотків ВТХ. У Польщі укладено договори про подвійне оподаткування з понад 80 державами. За цими договорами можуть вимагатися знижені ставки WHT або податкові пільги.

3. Податок на додану вартість (ПДВ) у Польщі[8].

Базова ставка ПДВ, що застосовується до більшості товарів та послуг, становить 22 відсотки. Ставка 8 відсотків застосовується до фармацевтичних та медичних препаратів, більшості продуктів харчування, ресторанів та готелів, журналів та газет, а також до транспортних послуг та житлового житла. Існує також знижена ставка на 5 відсотків, що застосовується до необробленої їжі та книг.

4. Податок на цивільно-правові операції у Польщі

Податком, що оподатковується та оподатковується цивільно-правовим податком на операції, є операції, при яких передається право власності на речі та майнові права. Сюди входять: договори купівлі-продажу та позики, контракти обміну, іпотеки, угоди про партнерство та статутні акти. Будь-які зміни вищевказаних угод, що спричиняють той самий ефект, що й податкові податки, також підлягають оподаткуванню цивільно-правовим податком.

Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Польщі

Суб'єкти господарювання, які зареєстровані або працюють у Польщі, зобов'язані вести бухгалтерські записи польською мовою та польською валютою. Це стосується також фінансової звітності. Польський Закон про бухгалтерський облік неодноразово змінювався з метою узгодження з МСФЗ (Міжнародними стандартами фінансової звітності). Однак відмінності все ж спостерігаються. Дозволено і в деяких випадках вимагати використання МСФЗ як структури звітування.

Суб'єкти господарювання у Польщі

Найпоширенішою формою здійснення підприємницької діяльності як для іноземних, так і для вітчизняних інвесторів залишається товариство з обмеженою відповідальністю (ТОВ). Мінімальний акціонерний капітал, необхідний для створення ТОВ, становить 5000 злотих (1200 євро). Процедура створення та реєстрації компанії займає зазвичай не більше одного місяця. Окрім того, доступними та дедалі популярнішими є фірми-шельфи (ТОВ). Вони можуть бути готові до торгів навіть протягом декількох днів.

Основні загрози ведення бізнесу в Польщі

1. Загальний огляд

Польща стала найбільшою історією економічного успіху в Європі, оскільки вона перетворилася на ринкову економіку на початку 1990-х. Шостий за величиною ринок населення в ЄС, Польща користується 26 років безперервного зростання - за рахунок сильного внутрішнього попиту, динамічного експорту, підвищення продуктивності праці, іноземних інвестицій, стабільної банківської системи та значного припливу фондів згуртованості ЄС.

Політично стабільна, і член Європейського Союзу та НАТО, Польща швидко наздоганяє Захід. Її ВВП на душу населення збільшився з 49% від середнього показника в ЄС у 2004 році до 71% у 2018 році і останнім часом становить 15 430 доларів США.

2. Політичний

В даний час Польщею керує консервативна партія "Право і справедливість" (PiS), яка в жовтні 2015 року здобула першу загальну більшість урядів після падіння комунізму в 1989 році. проте вузько втратив контроль над Верхньою палатою над опозицією. Програма PiS зосереджена головним чином на внутрішніх питаннях: збільшення соціальних трансфертів, зниження пенсійного віку та підтримка вітчизняної галузі, включаючи вугільний сектор. Виконавча влада перебуває в руках прем'єр-міністра Матеуша Моравецького (якого призначили в грудні 2017 року). Президентом та главою держави (з травня 2015 року) є Анджей Дуда - обидва представники PiS. Наступні президентські вибори призначені на весну 2020 року, а наступні загальні вибори - на осінь 2023 року.

У соціальних питаннях PiS консервативна, але щодо економічної політики партія позиціонувала себе зліва. Значна державна власність у деяких ключових

промислових активах Польщі створює певні бар'єри на шляху виходу на ринок. У 2015 році Польща прийняла закон, який вимагає від інвесторів дозволу уряду купувати частку в 20% або вище в стратегічних галузях, таких як виробництво електроенергії, хімікатів та телекомунікацій. Поляки навряд чи незабаром приєднаються до Єврозони.

Двосторонні відносини між Польщею та Великою Британією є міцними і в останні роки перетворилися на стратегічне партнерство. Дві країни полюбують зростаючі торгові відносини, які коштували 21,8 мільярда фунтів стерлінгів за чотири квартали до кінця другого кварталу 2019 року, що на 4,6% більше, ніж за чотири квартали до кінця другого кварталу 2018 року. Польський експорт до Великобританії збільшився більш ніж утричі з моменту вступу до ЄС досягнув 13,7 млрд фунтів стерлінгів за чотири квартали до кінця другого кварталу 2019 року, що зробило Великобританію Польщею третім за величиною експортним ринком після Німеччини та Чехії. Експорт товарів та послуг Великобританії до Польщі збільшився вдвічі з моменту вступу до ЄС і досягнув 8,2 млрд фунтів за чотири квартали до кінця другого кварталу 2019 року, що на 8,1% більше порівняно з попередніми чотирма кварталами. Основні елементи включають продукцію автомобільної промисловості та фармацевтичні препарати.

3. Економіка

Польська економіка зростала швидшими темпами на 5,1% у 2018 році порівняно з 4,6% у 2017 році. Світовий банк прогнозує 4,0% у 2019 році.

Економічні основи Польщі залишаються надійними в короткостроковій перспективі, зумовлені сильним внутрішнім попитом, динамічним експортом, іноземними інвестиціями та значним припливом коштів ЄС. За даними PwC, економіка має потенціал до зростання до 3% річних до 2030 року та 2,5% річних

до 2050 р. Державний борг, за прогнозами, залишиться нижче конституційної межі у Польщі - 60%, а дефіцит не перевищить 3% ВВП .

Однак погіршення демографії, зі старінням суспільства та скороченням робочої сили, створить політичні виклики. У короткостроковій перспективі виникне потреба у консолідації боргу та витрат без задушення економічного зростання. В довгостроковій перспективі економічні показники Польщі можуть покращитися, якщо країна вирішить деякі недоліки в її дорожній та залізничній інфраструктурі, бізнес-середовищі, жорсткому кодексі праці, системі господарських судів, державній тяганині та обтяжливій податковій системі. Польща досягає прогресу у спрощенні своєї податкової системи, скорочуючи кількість годин, яким компанія повинна виконати свої податкові зобов'язання, з 420 годин до 260 в даний час.

Уряд прагне вирвати Польщу з пастки із середнім рівнем доходу та перетворити її на високотехнологічного, ґрунтового економічного гравця, заснованого на знаннях, шляхом мобілізації внутрішнього капіталу та створення інноваційних національних чемпіонів Польщі в таких галузях, як електронна мобільність, суднобудування та автомобілебудування. . Запропоновано більшу роль держави за зразком німецького підходу відмовити Польщу від її залежності від прямих іноземних інвестицій та дешевої робочої сили. Амбітно, що ВВП на душу населення повинен досягти середнього рівня в ЄС у 2030 році. Мінімальна заробітна плата Польщі у 2019 році становить 2250 злотих валових щомісяця (близько 476 фунтів стерлінгів), проте правляча партія оголосила, що різко зросте до кінця 2023 року до 4000 злотих (приблизно £ 816).

У 2018 році приплив прямих іноземних інвестицій у Польщу становив 11,47 млрд. Дол. США порівняно з 9,17 млрд. Дол. США у 2017 р. За даними ЮНКТАД.

Компанія ЕУ займає Польщу як друге місце в Європі за рівнем створення робочих місць, пов'язаних із прямими іноземними інвестиціями, у 2016 році - 22000 нових робочих місць. Основними іноземними інвесторами у 2018 році були Нідерланди, Німеччина, Люксембург та Мальта. Згідно з даними Національного банку Польщі, у кумулятивному вираженні наприкінці 2018 року Великобританія була 7-м найбільшим інвестором у Польщі (9 млрд. Євро) після Нідерландів, Німеччини, Люксембургу, Франції, Іспанії та Австрії.

У звіті Всесвітнього економічного форуму про глобальну конкурентоспроможність 2019 Польща посіла 37 місце зі 140 країн.[7] Звіт визначив податкові норми та ставки, обмежувальні норми праці та нестабільність політики як найбільш проблемні фактори для ведення бізнесу та визнав постійні вдосконалення інфраструктури, освіти та макроекономіки середовища. Наразі Польща займає 40 місце в світі за простотою ведення бізнесу у порівнянні з 33-м у 2018 році. У квітні 2018 року польський уряд ввів «Конституцію бізнесу», пакет законів для поліпшення бізнес-середовища, включаючи звільнення від стартапів та мікропідприємства з реєстрації та внеску на соціальне страхування. Крім того, з 30 червня 2018 року Польща надала собі статус Спеціальної економічної зони з пільговими ставками податку на 15 років для компаній залежно від розміру інвестицій та їх місцезнаходження.

Ринки капіталу в Польщі

Офіційним ринком капіталу в Польщі є Варшавська фондова біржа (ВФБ), створена в 1991 році. Протягом усього періоду своєї діяльності ВФБ став одним з найбільш динамічних ринків IPO в Європі, на своєму основному ринку входить понад 400 компаній. Більше того, платформа для торгівлі деривативами ВФБ зросла до найбільшої в Центральній та Східній Європі.

Що важливо, Польща створила державний орган для нагляду за її фінансовим ринком. Польський орган фінансового нагляду (FSA) контролює не лише ринки капіталу, але й пенсійні схеми, електронні гроші та страховий ринок. FSA діє для захисту інтересів суб'єктів ринку та забезпечує стабільність, прозорість та безпеку на польському фінансовому ринку.

2.3. Оцінка інвестиційного клімату Польщі та привабливості для інвестора

Польща - найбільша і найсильніша економіка в Центральній та Східній Європі. ВВП Польщі постійно зростає з 1991 року. У 2018 році ВВП Польщі зросла на 5,1 відсотка порівняно з 4,8 відсотка у 2017 році, що є рекордно високим показником з 2007 року. Слід підкреслити, що це зростання майже втричі вище, ніж зростання зафіксовано в євроні, де зростання ВВП становить лише 1,8 відсотка. Це аргумент, що підтверджує тезу про те, що країни, які мають власну валюту та проводять монетарну політику, мають у своєму розпорядженні більше інструментів для сприяння економічному зростанню. Основною рушійною силою зростання ВВП Польщі було приватне споживання, яке, в свою чергу, було спричинене сприятливою ситуацією на ринку праці та збільшенням сімейних виплат. Це свідчить про те, що польська економіка має величезний внутрішній потенціал для зростання, що, в свою чергу, є доброю ознакою, враховуючи сповіщення економічного сповільнення в Європі та в іншому світі в найближчі роки. За прогнозами, зростання GDP у Польщі буде слабшим у 2019 році, ніж у попередньому році, але залишиться на рівні прибіл. 4 відсотки, що все ще набагато вище, ніж в інших європейських країнах.

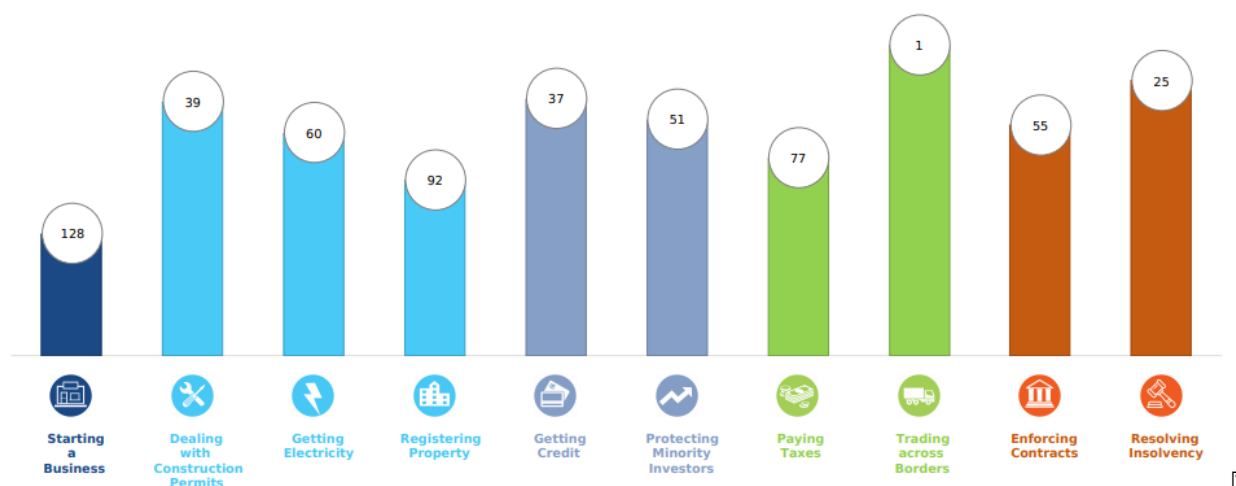

Рис. 2.3. Дані рейтингу Doing business [9]

До 2021 року економічне зростання має бути найбільш сильним за рахунок витрат на майно, машини та обладнання через приплив коштів ЄС. У останньому звіті Doing Business 2019, опублікованому групою Світового банку, Польща посіла 33-є місце серед 190 країн світу по простоті ведення бізнесу. У звіті за 2018 рік, опублікованому німецькими комерційними палатами за кордоном (АНК), Польща посіла друге місце серед країн ЦСЄ.(рис.2.3)[9]

Це дозволяє компаніям бути оптимістичними щодо майбутнього. Видно, що вони значно охочіше розширюватися за кордоном.

Польщі вдалося створити відносно привабливу систему, яка пропонує різноманітні стимули. Це особливо помітно на державному рівні. Водночас органи місцевої влади все активніше залучаються. Рішення щодо залучення іноземних інвестицій до Польщі зростає, і це відображається на зменшенні адміністративних перешкод, готовності до співпраці та в збільшенні гнучкості місцевої влади. Спеціальні економічні зони (СЕЗ), які є дуже привабливим місцем для інвестування в Польщу через велику кількість податкових пільг, пропонує компаніям, що працюють в СЕЗ, існуватимуть лише до кінця 2026 року. У спробі зберегти привабливість країни для інвесторів законодавець запровадив новий інструмент стимулювання, тобто новий Закон про підтримку

інвестицій, який діє з 30 червня 2018 року, пропонуючи підприємствам звільнення від оподаткування податком на прибуток підприємств.

До факторів, які залучають іноземних інвесторів, належать, серед іншого, високий рівень інновацій, кваліфікована робоча сила, висока якість наданих послуг та економічна конкурентоспроможність. Також косметична промисловість повідомила про збільшення виробництва та продажів. В останні роки в Польщі створено багато лабораторій, дослідницьких компаній, хімічних та біотехнологічних компаній, виробників упаковки. Це дозволило косметичним компаніям впоратися з усім виробничим процесом у Польщі. Інші важливі галузі промисловості включають побутову техніку, меблі та експортні послуги.

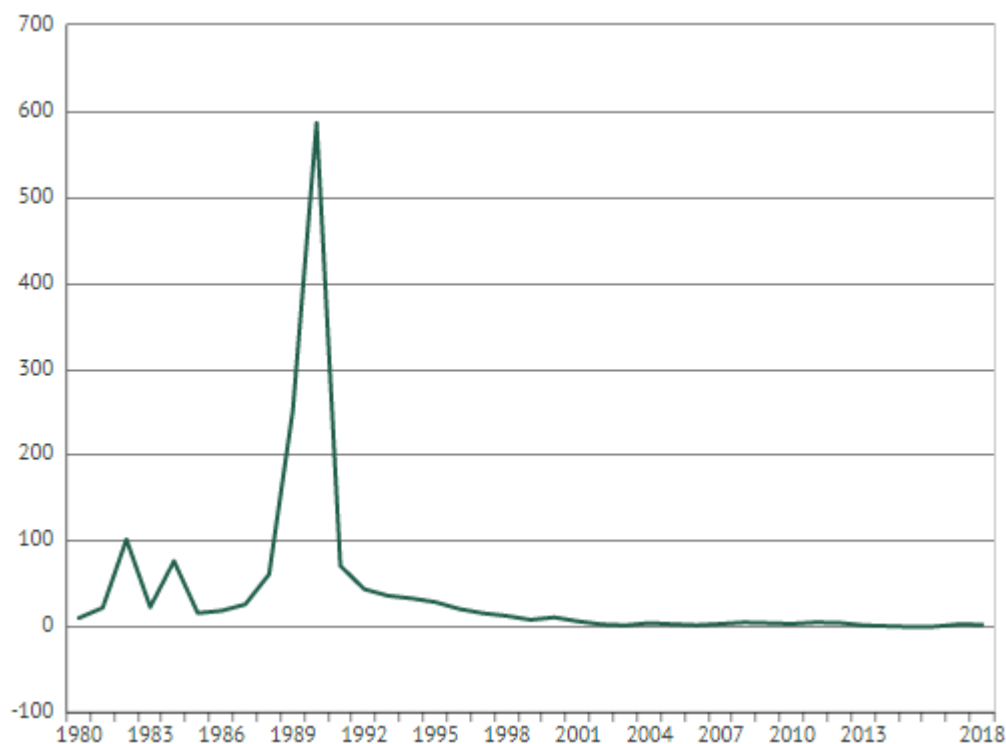

Рис.2.4Р Рівень інфляції в Польщі [10]

Рівень інфляції споживчих цін у Польщі перемістився за останні 40 років між - 0,9% та 567,9%. За 2019 рік було розраховано рівень інфляції у розмірі 2,2%.[10].

За період спостереження з 1979 по 2019 рік середній рівень інфляції становив 35,8% на рік. Загалом зростання цін склало 404 173,32%. Товар, який коштував 100 злотих у 1979 році, настільки стягував 404 273,32 злотих на початку 2020 року.

Лише в кількох країнах досягаються негативні темпи інфляції. Це означає, що загальний рівень цін знижується, а споживчі ціни дешевшають. Цей випадок називається дефляцією. У порівнянні з іншими країнами, різке зростання цін вже не в середньому. Зазвичай це ознака політичних та економічних потрясінь.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ ЩОДО СТВОРЕННЯ ЛОМБАРДУ

3.1. Законодавчі обмеження та обґрунтування основних ідей інвестиційного проекту щодо створення ломбарду

зростання зарплати

Вже незабаром польські робочі отримають першу в цьому році зарплату. Для багатьох з них вона зросте, адже так чи інакше прив'язана до розміру мінімальної оплати праці.

Нагадаємо, що з 1 січня 2020 року мінімальна зарплата в Польщі зросла на 350 злотих або на 15,6% в порівнянні з 2019 роком і становить 2600 злотих брутто в місяць або 17 злотих брутто на годину.

Надбавка за стаж у 2020 році

При цьому до складу мінімальної зарплати не можна включати надбавку за стаж. Якщо вона передбачена, то її повинні нараховувати окремо, так само як і доплати за понаднормову роботу, в нічну зміну, відрядження і т.п.

Зміни внесків на соціальне страхування[7].

З 1 лютого вступають в силу поправки до закону про так званому малому ZUS плюс (Mały ZUS plus). Нові правила передбачають розширення можливостей для малих підприємців.

Зокрема, право платити менше податків в Управління соціального страхування (ZUS), отримали ті підприємці, які протягом минулого року отримали дохід менше 120 тис злотих. У 2019 цей поріг становив 63 тис злотих.

Полегшення для кредиторів і ускладнення для боржників

Зміни до законів про СІТ і РІТ, які набрали чинності 1 січня, дозволять знизити податкове навантаження за рахунок так званих «поганих» боргів.

Кредитор може зменшити податкову базу на суму боргу, якщо він не був врегульований або погашений протягом 90 днів після настання дати його сплати.

Зате боржник зобов'язаний буде додати до бази оподаткування (податок СІТ і РІТ) суму несплаченого зобов'язання, якщо вона не була погашена протягом 90 днів з дня закінчення терміну платежу, зазначеного в рахунку або договорі

Ломбард знаходиться в центрі міста Лодзь. Розмір орендованого приміщення сягає 100 м². Договір на оренду заключено на 5 років з можливістю пролонгації. Приміщення відповідає всім санітарним та законодавчим нормам. Площа холу близько 60 м². [11]

До послуг гостей включена безкоштовний вай-фай, автомобільна стоянка.

В перший рік роботи планується, що ломбард буде працювати з 7 до 20 без вихідних. Найбільший ріст попиту буде в період відкриття а саме влітку, так як цей період вважається найбільш туристичним серед гостей.

Ломбард буде оснащений: 2 дивана 145 см, 1 шафа для одягу, 2 крісла 2 невеликі тумби, , міні-бар якщо клієнти щось забажають, невеликий телевізор, на якому будуть представленні товари цього ломбарду, дзеркало .

Інвестиційний капітал планується зібрати за рахунок власних коштів інвестора проекту (78800) і позикового капіталу (40000)- банківського кредиту (1,7% річних

на 1 рік). Кредит оформляється в Центральному Банку Польщі, кредитна ставка в якому дорівнює 1,7%.

Для початку, потрібно підрахувати початкові інвестиції (табл. 3.1.) та щомісячні витрати інвестора протягом року (табл. 3.2.)

3.2. Розрахунок очікуваних доходів та аналіз економічної привабливості проекту

Для початку, потрібно підрахувати початкові інвестиції (табл. 3.1.) та щомісячні витрати інвестора протягом року (табл. 3.2.)

Таблиця 3.1

Початкові витрати

Сфера інвестування	Ціна, злоті
оренда приміщення (1 000м ²)	16 000
косметичний ремонт приміщення	4 000
оформлення документів, реєстрація підприємства	3200
обов'язковий мінімальний капітал	62000
меблі	4000
оснащення	2400
електронна техніка	8 000
заробітна платня керуючого	7200
заробітна платня бухгалтера	4000
маркетингові витрати	8000
ВСЬОГО	118800

Таблиця 3.2.

Щомісячні витрати

Назва	Ціна, злоті
Оренда приміщення	16 000
керуючий	7200
бухгалтер	4000
1 адміністратор	1*4 000=4 000
1 прибиральник	1600*1=1600
1 охоронця	2400*1=2400
1 різноробочий	1600
рекламні затрати	4 000
комунальні затрати	1200
Виплати за кредит	8000
непередбачувані витрати	4 000
ВСЬОГО за рік <i>*в наступні роки ця сума не буде включати виплату по кредиту (40680 PLN.)</i>	54000 <i>*враховуючи суму амортизації, базові витрати за другий та третій рік = 21320</i>
Амортизація	8 000
ВСЬОГО	60000

Для того, щоб точно оцінити витрати, потрібно врахувати суму амортизації нематеріальних активів (табл.3.3.).

Таблиця 3.3.

Амортизація нематеріальних активів

Назва, злоті, роки	1 рік	2 рік	3 рік	4 рік	5 рік
Техніка 8 000 5 років	8/5=1,6 8-1,6=6,4	6,4-1,6=4,8	4,8-1,6=3,2	3,2-1,6=1,6	1,6-1,6=0
ВСЬОГО, дол. США	1600	1600	1600		

Потенційна виручка за місяць 16000 тис злотих. Тому, потенційний річний дохід становить 192 тис.злотих.

В Польщі ставка ПДВ є у розмірі 22%, також медичне страхування 7.8% та пенсійний збір 9.8% Отже, наш ломбард буде сплачувати 39.6% податків щомісячно. Тому, потрібно порахувати потенційний дохід з урахуванням податків (табл.3.4.).

Планується, що дохід протягом перших трьох років діяльності ломбарду буде щорічно зростати на 5%, так як зараз спостерігається тенденція до росту попиту на ломбардний ринок Польщі .

Таблиця 3.4.

Доходи після сплати податків

	1 рік, злоті	2 рік, злоті	3 рік, злоті
сезон, 12 місяців	$(16000 - 39.6\%) * 12$	$(4200 - 39.6\%) * 12$	$(4410 - 39.6\%) * 12$
ВСЬОГО ЗА РІК	115968	121766,4	127854,72

Депозитна ставка в країні сягає 7,5%. Рівень інфляції 2,4%. Поправка на ризик 10%. [5]

Розрахуємо ставку дисконтування (i):

$$i = (1 + 0,075) * (1 + 0,024) * (1 + 0,10) - 1 = 0,21$$

Тепер потрібно визначити, чи є проект ефективним. Так як дохід зростає, то витрати також будуть зростати на 5% відповідно, так як збільшуються затрати на обслуговування кожного додаткового номеру.

Потрібно також врахувати, що для другого і третього року діяльності, ми вже не сплачуємо кредит. Проте, наша сума (21200 злотих.) буде збільшуватись на 5% щорічно . Також відразу можна порахувати чистий прибуток, для цього потрібно від доходу відняти затрати (табл. 3.5.).

Таблиця 3.5.

Ефективність інвестицій

Індикатори	Рік			
	0	1	2	3
Інвестиції злот.	118800	-	-	-
Річний дохід злот.	-	115968	121766,4	127854,72
Річні затрати злот.	-	60000	22384	23500
Чистий прибуток злот.	-	53968	99380	104352

Розрахуємо дисконтну ставку:

Перший рік: $1/1,21=0,82$;

Другий рік: $1/1,21^2=0,68$;

Третій рік: $1/1,21^3=0,56$.

Грошові потоки₍₁₎ = амортизація+ чистий прибуток.

Перший рік: $1600+53968=55568$

Другий рік: $1600+99380=100980$;

Третій рік: $1600+104352=105952$.

Дисконтовані грошові потоки₍₂₎ = грошові потоки₍₁₎* дисконтну ставку

Перший рік: $55568*0,82=45565,76$

Другий рік: $100980*0,68=68666,4$

Третій рік: $105952*0,56=59333,12$

NPV(чиста поточна вартість) покаже чи все ж таки цей проект ефективний,

NPV=сума дисконтованих грошових потоків-інвестиції.

$$\text{NPV} = 45565,76 + 68666,4 + 59333,12 - 29700 = 173568,28 - 118800 = 54768,28$$

Так як **NPV>0**, то, згідно цьому показнику, проект можна рекомендувати для інвестиції.

Тепер ми можемо розрахувати індекс рентабельності (PI), який характеризує ефективність капіталовкладень. Чим вище цей показник, тим доцільніше проект.

Індекс рентабельності - це дисконтований грошовий потік, розділений на інвестиції:

$$\text{PI} = 173568,28 / 118800 = 1,46$$

PI>1, тому, цей проект слід приймати.

Тепер розрахуємо період окупності нашого готелю.

Період окупності (PP) = це інвестиції, розділені на середньорічний дисконтований дохід.

$$\text{PP} = 118800 / (173568,28 / 3) = 2,05$$

Тобто, за два роки наш проект себе окупить.

Таким чином, покладаючись на всі розрахунки, можна зробити висновок, що відкривати ломбард в Польщі-це досить ефективна та рентабельна ідея, яка окупить себе за 2 роки.

Проект може приносити прибутки ще швидше, якщо у інвестора будуть власні кошти, так як за перший рік роботи, ми віддавали позичковий капітал банку. Також прибутки можуть збільшитись, якщо приділяти більше уваги рекламі. Проте, з часом все більше і більше жителів та туристів будуть дізнаватись про наш ломбард, і цілком ймовірно, що вже на четвертий рік функціонування, прибуток буде зростати не на 5% щорічно, а хоча б на 7%. Проте, разом з цим будуть зростати і витрати, але в будь-якому разі, проект буде приносити прибуток.

ВИСНОВОК ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Перш ніж здійснювати міжнародні капіталовкладення, інвестор повинен оцінити інвестиційний клімат країни. Для цього потрібно проаналізувати економічне, політичне, соціальне середовище та зважити всі потенційні ризики.

Після падіння комунізму у Східній Європі Польща змогла перетворити свою планову економіку в соціалістичному стилі в ліберальну ринкову економіку на початку 1990-х. Зараз модернізована економіка та регіональна держава, вона має восьму за величиною економіку в усьому світі. Крім того, одна з найбільш густонаселених країн Центральної Європи, потенціал споживчого ринку Польщі складає понад 38 мільйонів людей, і, покращуючи умови бізнесу, корпоративні підприємства в цій країні можуть бути дуже корисними. Після економічної кризи попереднього десятиліття Польща пройшла краще, ніж багато європейських країн, і поточний фінансовий клімат загалом позитивний. Сильні риси польського ринку включають стимулювання іноземних інвестицій, підвищення прозорості, висококваліфіковану та конкурентоспроможну робочу силу та стабільну політичну ситуацію.

Незважаючи на переваги ведення бізнесу в Польщі, є також значні проблеми, які потрібно подолати. У податковій адміністрації бракує ясності та прозорості, труднощі з виконанням контрактів та ступінь корупції, хоча це не є широко поширеною проблемою. Хоча Польща є країною, що швидко розвивається, у багатьох областях, особливо поза міськими центрами, все ще є погана інфраструктура.

Діловий етикет в Польщі, як правило, підтримує професійний підхід. Робочі стосунки засновані на довірі та знайомстві, але також важливо усвідомлювати, що корпоративна культура є формальною та ієрархічною. Польська битва за самоврядування та суверенітет відображена в патріотичному населенні, прихильному до його культурної спадщини та традицій, і тому знання місцевих звичаїв є життєво важливим для забезпечення позитивних звітних зв'язків.

Таким чином, підсумовуючи все вищесказане, можна дійти висновку, що відкриття бізнесу, а саме-ломбарду в Польщі, це досить вигідна ідея. Звичайно, є певні ризики та перешкоди, проте, зі сторони влади цієї країни, робиться все можливе, щоб інвестор почував себе впевнено та міг успішно вести бізнес, поповнюючи скарбницю Польщі. Проте, інвестор, зі свого боку, повинен дотримуватись всіх законів та не йти попри них. Саме тоді він зможе перетворити свою ідею в реальність, а бізнес-в постійний прибуток.

.

Аналізований проект є достатньо успішним. Проте, можливо ще збільшити прибутковість за рахунок:

- продумана маркетингова стратегія. Керівник ломбарду повинен включити більше витрат на рекламу ломбарду та найняти маркетолога або звернутись до професіоналів. Це потрібно зробити для того, щоб стати кращим серед інших у цій сфері бізнесу та заохочувати більшу аудиторію;
- підвищення репутації. Ломбард знаходиться в Польщі, яка має дуже багату історію . І саме тому можна використати тематику війни чи становлення сильної та незалежної Польщі для того щоб ,так би мовити ,піднятися в очах гостей Ця стратегія дозволяє не тільки у коротко- але і у довгостроковій перспективі приваблювати гостей. Адже нічого не продає та не говорить про себе краще, аніж відмінна репутація.

Таким чином, роблячи висновки після того як проаналізували про Польщу можна зробити висновки, що відкриття бізнесу, а саме-ломбарду в Лодзі або в Польщі в цілому, це досить вигідна ідея. Авжеж, є певні ризики та непередбачувані ситуації, проте, зі сторони влади цієї країни, робиться все можливе, щоб інвестор почував себе впевнено та міг успішно вести бізнес, покращуючи становище країни. Але, інвестор, зі свого боку, повинен дотримуватись всіх законів та не йти попри них. Саме тоді він зможе перетворити свою ідею в реальність, а бізнес-в постійний прибуток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1) Data.worldbank.org. 2020. Зростання ВВП (річний%) - Польща | Дані. [онлайн]
Доступно за адресою:
<<https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.МКТР.KD.ZG?locations=PL>>.
- 2) Tradingeconomics.com. 2020. Рівень безробіття в Польщі | 1990-2020 рр. Дані | Прогноз 2021-2022 рр. | Календар | Історичний. [он-лайн] Доступно за адресою:
<<https://tradingeconomics.com/poland/unemployment-rate>>.
- 3) Промисловість Європа. 2020. Звіт: Найбільший галузевий сектор у Польщі. [онлайн] Доступно за адресою:
<<https://industryeurope.com/repo/#:~:text=The%20largest%20industries%20in%20Poland,industries%2C%20of%20which%20more%20below.&text=Agriculture%20is%20one%20of%20Poland%27s,of%20the%20країна%27s%20робоча%20force.>>>.
- 4) Tradingeconomics.com. 2020. Експорт Польщі | 2000-2020 Дані | Прогноз 2021-2022 рр. | Історичні | Діаграма | Новини [онлайн] Доступно за адресою:
<<https://tradingeconomics.com/poland/exports>>.
- 5) Tradingeconomics.com. 2020. Польща Імпорт | 2000-2020 Дані | Прогноз 2021-2022 рр. | Історичні | Діаграма | Новини [онлайн] Доступно за адресою:
<<https://tradingeconomics.com/poland/imports>>.
- 6) Польща, І., 2020. Імпорт та експорт у Польщу. [онлайн] Адвокатипoland.eu. Доступно за адресою: <<https://www.gerypoland.eu/imports-and-exports-in-poland>>.
- 7) інформація, П. and Польщі, Ж., 2020. Польське Законодавство 2020: ТОП 15 Змін, Про Яких Варто Знати. [Online] Покупки в Польщі. Available at:
<<https://shoppingpl.com/ru/post/397-polskoe-zakonodatelstvo-2020-top-15-izmenenii-o-kotorykh-stoit-znat>>.

- 8) Tqm.com.ua. 2020. Податки В Польщі. Податок на прибуток. Податок на доходи фізичних осіб. [Online] Available at: <<https://tqm.com.ua/likbez/laws/nalogi-v-polshe>>.
- 9) Дані рейтингу «Doing business» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.doingbusiness.org/>, вільний. – Загол. з екрану. – Мова англ.
- 10) Worlddata.info. 2020. Темпи інфляції у Польщі. [онлайн] Доступно за адресою: <<https://www.worlddata.info/europe/poland/inflation-rates.php>>.
- 11) Turystyczny Portal Łodzi. 2020. Лодзь.Подорож. [онлайн] Доступно за адресою: <<https://lodz.travel/en/>>.